

**„Evo me!
Ti si me zvao.“
(1 Samuel 3,5)**

Pastirsko pismo biskupa Mainza,
Petera Kohlgrafa,
za korizmeno vrijeme 2022

Prijevod s njemačkog:
Frano Prcela OP

Herausgeber:
Publikationen Bistum Mainz 2022
Bischofsplatz 2, 55116 Mainz
Layout/Bildgrafiken: Nichtweiß

Eine Version in Leichter Sprache sowie Übersetzungen in Sprachen von Gemeinden
anderer Muttersprache im Bistum Mainz, Fürbitten, Online-Fassung, Video
und weitere Informationen stehen zur Verfügung unter
bistummainz.de/fastenhirtenbrief-2022
Herzlichen Dank für alle Hilfe bei den Übersetzungen!

Drage sestre i draga braćo u biskupiji Mainz!

„Evo me! Ti si me zvao.“ (1 Sam 3,5)

Ovim riječima iz 1. knjige o Samuelu želim započeti svoje ovogodišnje pastirsko pismo. Naime, mladi Samuel obavlja, pod nadzorom svećenika Elija, svoju službu u hramu. To su bila vremena kada je „Jahve rijetko govorio ljudima“ (1 Sam 3,1). Tu sada nastupa stari svećenik Eli i pomaže Samuelu razumjeti Jahvin zov kao osobnu Božju riječ upućenu njemu. Naposljetku je Samuel bio pozvan dati svoj osobni odgovor, koji se pak ne sastoji od puke izjave spremnosti, Samuel štoviše izgovara molbu: „Govori GOSPODINE, sluga tvoj sluša“ (1 Sam 3,10). U daljnjem raspletu priče ubrzo postaje jasno da to „slušanje“ sadrži aktivnu i doživotnu komponentu: „Samuel je rastao, a Jahve je bio s njim i nije pustio da ijedna od njegovih riječi padne na zemlju.“ (1 Sam 3,19)

Sljedeća razmišljanja će vas možda ohrabriti da računate s Bogom i njegovim pozivom.

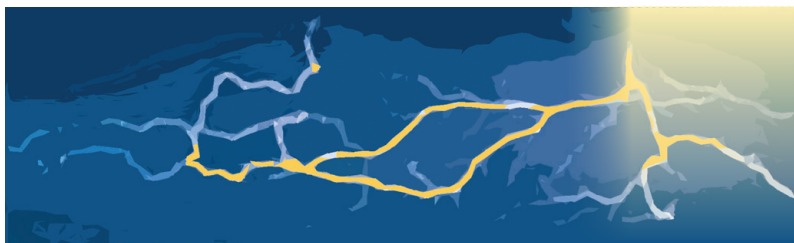
Bog govori ljudima. Ova je tvrdnja za tekstove Svetog pisma vrlo očita. Ona pretpostavlja da je Bog osoban i da stupa u odnos sa čovjekom. Bog je TI, dakle čovjekov sugovornik. Zanima ga svaka pojedina osoba, a obraća joj se iz svoje slobodne volje, upućujući joj sasvim konkretni i jedinstveni poziv. Božji govor je onoliko jedinstven koliko su to i pojedini ljudi. Iskustvo Božjeg govora zna kod ljudi u mahu radikalno promijeniti njihovo životno usmjerenje.

Iznenadujući poziv

Najprominentniji primjer iznenadjućeg poziva je zasigurno apostol Pavao (Dj 9,1-22), taj vjerni poznavatelj zakona koji izgara za svoju vjeru. Njegova ga revnost „tjera“ na proganjanje pripadnika „Novog puta“ koji slijede Krista kao svog Mesiju. Pavao je prisutan kod mučeništva svetog Stjepana čije ubojstvo on i odobrava (Dj 8,1). Daljnji tijek priče opće je poznat. Na putu prema Damasku iznenada ga obasja svjetlo te začu glas što mu govoraše: „Savle, Savle, zašto me progoniš?“ (Dj 9,4). Glas koji mu govori je glas samog Isusa (Dj 9,5). Pavao odmah mijenja svoj život. O ovom iskustvu Božjeg poziva ne izvješćuju samo Djela apostolska, već ga i Pavao sam u svojoj poslanici Galaćanima (usp. Gal 1,10–24) opširno opisuje. Jedna je stvar za njega jasna: on ne mijenja svoj stav zbog dužeg unutarnjeg oklijevanja ili pak moralne dvojbe. Naprotiv, svjetlo i glas Isusa Krista pogađaju ga sasvim jasno i direktno. To se iskustvo teško može riječima opisati, ali riječ je o jedinstvenom pozivu: „Ispred Damaska nije uzdignut izmučen čovjek već ohola osoba, koja pada ničice pred Isusovom samo-objavom.“¹ Od tog trenutka, njegovo se čitavo naviještenje hrani milosrđem Božjim u Isusu Kristu, koji upućuje poziv grješnim ljudima. To se međutim ne događa na temelju vjerskog ili moralnog postignuća, već iz milosti. Pavlova teologija se temelji na pozivu i iskustvu, a nipošto na špekulacijama.

Mnogi bi u dugoj povijesti Božjoj s ljudima mogli ispričati nešto slično. Ne radi se pritom nužno samo o religiozno posebno osjetljivim ljudima, kao što bi se možda u prvi mah moglo pomisliti. Podsjećam na primjer iz nedavne prošlosti: Francuski novi-

1 Ernst Dassmann, Kirchengeschichte I, Stuttgart, Berlin, Köln, 1991, str. 48.

nar i esejist André Frossard (1915. – 1995.) prikazao je u knjizi² svoje iskustvo vjere i Božjeg poziva. Jednog dana 1935. godine taj mladić ulazi u 17 sati i 10 minuta u jednu parišku crkvu kako bi pričekao jednog prijatelja. Samog sebe je tada smatrao religioznim skeptikom, čak štoviše ateistom, te u religioznom smislu apsolutno ravnodušnom osobom. Pet minuta kasnije izlazi iz crkve, ispunjen neopisivim iskustvom radosti. Nakon toga prima sakrament krštenja te postaje prakticirajući katolik. Pritom naglašava da ga ništa nije pripremalo na ovo iskustvo. Božanska ga je ljubav izravno i iznenada pogodila i pozvala.

Skeptike možda neće uvjeriti ni jedno od dva gore navedena iskustva; oni će vjerojatno tražiti psihološke razloge za ovakav religiozni tijek. No, bojim se da takva objašnjenja na ovom mjestu nemaju smisla. Sveti Pavao i André Frossard očito nisu psihički bolesni ljudi, a obojica iz svog iskustva Božjeg poziva izlaze kao snažne osobe. Kao kršćanin koji vjeruje ostaje mi samo priznati sljedeće: Bog zacijelo vrlo konkretno razgovara s ljudima, tako da ga možemo čuti i zapravo ne možemo ostati ravnodušni. Bogu je to moguće samo zato što je živa osoba, on je „TI“, dakle Bog nije konstrukt nekog bogotražećeg čovjeka, niti projekcija želja koje se ne mogu ostvariti. Realno nam je računati s njim. Nijedan ateist ne bi u svom odbijanju Boga

2 André Frossard, Gott existiert. Ich bin ihm begegnet, Augsburg 2013 (prvo izdanje na njemačkom jeziku 1970.).

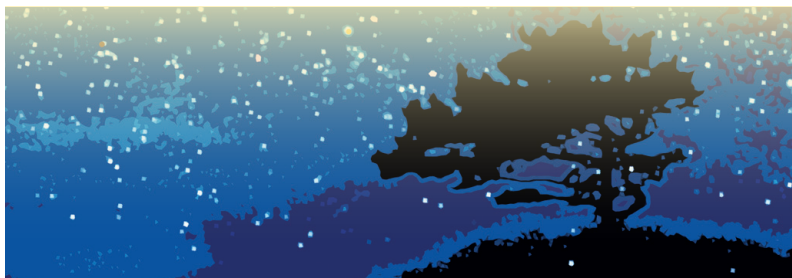
trebao biti previše uvjeren. Međutim, treba reći da ni vjernici ne „posjeduju“ Boga. Bog se izvana i iz vlastite slobode približava čovjeku. On nije čovjekov instrument, već je čovjek predmet njegova pogleda.

Rastući poziv

Postoje druga iskustva kada ljudi osjećaju poziv. U Bibliji je često riječ o ljudima koji čuju glas Božji. Sjetimo se Abrahama i Sare, praroditelja naše vjere. Bog ih zove iz njihove domovine u neizvjesnu budućnost, upućujući im predivno obećanje. Na koji je način Abraham čuo glas Božji, nije nam poznato. Ne isključujem da se pritom radilo o dugotrajnom procesu moljenja, oklijevanja i rastuće sigurnosti. Pritom je vjerojatno i njegova žena odigrala odlučujuću ulogu. I to je način kako nam se Bog obraća, a za većinu ljudi koji vjeruju, to je ujedno i način kako razmišljaju o vlastitom pozivu i kako ga prepoznaju za sebe. No i ovdje se traganje i oklijevanje nalazi u osobnom odnosu sa živim Bogom koji se pojedinom čovjeku obraća sasvim osobno i na čiji zov on ili ona isto tako mora odgovoriti sasvim osobno.

Poziv iz Božje skrovitosti

Treći oblik Božje blizine čini mi se bitnim jer on za mnoge ljudi može biti najčešći oblik iskustva Boga. I vjernicima se Bog skriva, ostaje u tami. Prije nekoliko godina su objavljeni dnevnici majke Tereze. Ona u njima pripovijeda kako je kroz mnoge godine svoga života doživljavala Boga kao veliku tamu, odnosno u najboljem slučaju kao duboku čežnju. No, doživljavala ga je i kao onoga koji ju ostavlja u unutarnjoj tami. U njezinom se

slučaju vjera spojila s dubokom tugom, pa čak i depresijom. Ta joj je tama vjerojatno bila motivacija da se u svojoj životnoj tami obrati ljudima koji pate – što je također jedan oblik poziva. Kada se poziv događa iz slobode Božje, onda se ne može izraditi shema prema našem vlastitom nahodjenju. Morat ćemo računati s Božjom slobodom, s njegovim pozivom. On je prisutan i u šutnji. Ukratko rečeno: očito je da Bog o svakom čovjeku ima svoju predodžbu i svoju vlastitu životnu melodiju. Tu melodiju valja oslušivati i prevoditi u život. Ako je Bog TI, onda je svaki čovjek njegov sugovornik kojeg se Bog ne želi odreći. To čini veličinu i dostojanstvo svakog čovjeka.

Priča o Samuelu nam je tako bliska jer se čini da su i u naše vrijeme riječi Gospodnje jednako rijetke kao i nekoć. Pomoći će nam ako shvatimo da je oduvijek bilo takvih vremena. Pozive ne možemo proizvesti, a glas Božji se ne može na silu dozvati. Njegovu tobožnju odsutnost treba izdržati u vjeri. A ipak nas Drugi vatikanski koncil podsjeća da za svakog čovjeka postoji individualni poziv – poziv biti istinskim čovjekom (*Gaudium et spes* 3). Svaki je čovjek pozvan biti sugraditeljem sestrinskog i bratskog svijeta. Taj poziv je temelj čovjekova bitka, neovisno od toga smatra li se netko kršćaninom i kršćankom. Osnova svega je činjenica da je svaki čovjek stvoren na sliku Božju.

Poziv u zajednicu Crkve

Krštenjem je čovjek pozvan da uđe u izričit odnos s Kristom u zajednici Crkve. U današnje je vrijeme vrlo malom broju ljudi poznato da krštenje znači poziv: primanje sakramenta je osoban odgovor na individualni poziv. Ako u današnje vrijeme tradicionalna brojna zajednica vjernika doživljava svoj kraj i sam sakrament krštenja doživljava svoj kraj, to možemo shvatiti kao novu šansu da krštenje počnemo doživljavati kao osobnu, svjesnu odluku i vjernički odgovor.

Zajednica vjernika, Crkva, u današnje se vrijeme dovodi u pitanje, što je i razumljivo jer je u mnogočemu zakazala i razočarala. Unatoč tome, trebaju nam pojedinci, baš kao u vrijeme Samuela i svećenika Elija, koji će nam pomoći da prepoznamo vlastiti poziv i glas Božji u svom životu. Dakle, najdublji smisao zajednice vjernika: zajedno slušati i učiti tumačiti volju Božju u znakovima vremena. Pritom bi zajednica pojedinom čovjeku trebala na tom putu biti neka vrsta prevoditeljice, pratiteljice i sugovornice.

U Mainzu smo prije tri godine pokrenuli „Kršćansku godinu orijentacije“ koja je namijenjena mladim ljudima. Riječ je o tome da pojedinci u dobi od 18. do 25. godine žive zajedno i volontiraju na nekom socijalnom ili pastoralnom projektu te uz stručnu potporu kroče zajedničkim putem u potrazi za osobnim pozivom. To je samo jedan od primjera kako se može podupirati i tako pospješiti traženje individualnog poziva za biti čovjekom i kršćaninom. Danas govorimo o karizmama, darovima duha koji su neizbježni za Crkvu. Time se ne misli samo na talente. Dar duha se definira kroz to da koristi svima, a ne

samo vlastitom ostvarenju. Ako danas tražimo smisao poziva, bitno je imati u vidu da traženje odgovora na smisao poziva predstavlja cjeloživotnu zadaću. Riječ Božja ne smije „pasti na zemlju“ kako kaže Samuel. Ona prije svega mora u svakoj osobi djelovati i ostati živa.

Poziv u posebne službe

Osim poziva za biti čovjekom i kršćaninom postoji i poziv za preuzimanje neke posebne službe u Crkvi. I nadalje nam je ustrajati u molitvi za posebne pozive u Crkvi. Međutim, ne bi se smio smetnuti s uma problem koji se tiče svih nas: naime, ne može se više jamačno tvrditi da je opravdano ženama uskraćivati mogućnost vršenja svoga poziva u sakramentalnoj službi. Mnogim ljudima dosadašnji teološki razlozi za takvo stajalište nisu razumljivi niti prihvatljivi. Taj prijemor me kao biskupa zaokuplja, a on u međuvremenu nije samo neka njemačka tema. Ne želeći umanjiti spomenuto pitanje, želim pak upozoriti da drugi oblici poziva nisu ništa manje vrijedni u odnosu na zaređenu službu (đakona, svećenika, biskupa).

Stoga vas pozivam: jačajmo ljude u njihovom vlastitom pozivu! Ohrabrimo ih da se angažiraju za društvo koje će biti po

mjeri čovjeka kao i za Crkvu koja sluša Riječ Božju i koja je usmjerena prema čovjeku. To je cilj Pastoralnog puta u biskupiji Mainz i drugih sinodalnih puteva u Njemačkoj kao i u Crkvi u cijelom svijetu. Ulazimo u drugu fazu Pastoralnog puta. Stojimo pred zadaćom oblikovanja novih župa i crkvenih mjesta. Nadam se da će doći i do novog traženja poziva koji je Bog pripremio svakom čovjeku. Kao Crkva u biskupiji Mainz trebali bismo jedni drugima pomagati pronaći osobni poziv i pratiti jedni druge. Samo u zajednici se istinski može shvatiti poziv, nikada izolirano. Stoga Crkva ostaje potreban sakrament (znak i oruđe) za otkrivanje i ostvarivanje poziva.

„Evo me! Ti si me zvao.“ U ovom korizmenom vremenu pozivam sve vas da čujete glas svoga poziva i otkrijete svoje talente. Računajmo s Bogom i njegovim glasom, ali budimo spremi izdržati i njegovu šutnju!

Pozivam vas da dadnete svoj osobni odgovor i da ugradite svoje talente – na dobrobit novog zajedništva među ljudima i na dobrobit nove ljubaznosti prema čovjeku u Crkvi.

Neka nas sve blagoslovi svemogući i trojedini Bog, Otac i Sin
i Duh sveti.

+ Peter Kohlgraf

+ Peter Kohlgraf
Biskup Mainza

Mainz, 1. korizmena nedjelja 2022.

Bog govori ljudima. Zanima ga svaka pojedina osoba, a obraća joj se iz svoje slobodne volje, upućujući joj sasvim konkretni i jedinstveni poziv. Božji govor je onoliko jedinstven koliko su to i pojedini ljudi. Iskustvo Božjeg govora zna kod ljudi u mahu radikalno promijeniti njihovo životno usmjerenje.

